

משרד החינוך

מינהל פדגוגי

אגף בכיר - שירות פסיכולוגי ייעודי

105

שנת הלימודים

השבוע הלאומי לגלישה בטוחה בראשת תשפ"א

תולי וbraebot

השבוע הלאומי לגלישה בטוחה בראשת תשפ"א: "מתחברים על בטוח"

**שיעור כישורי חיים מותאם לאוכלוסיות שונות צרכיהם
היכרות עם רשות האינטרנט ועם האפשרויות הטעמונות בה**

הקדמה לצוותי החינוך:

משבר הקורונה אילץ את כולנו להסתגל לשינויים ולגלוות גמישות במצב חיים שונים. הרשות הפעילה למרחב קיום עבורה והמוסכים מסיעים לנו לשומר על **רצפים**, מלאים את החלל שנוצר והינם חלק בלתי נפרד מניהול קשרים אישיים, משפחתיים, חברתיים, תהליכי הוראה-למידה ועובדת.

לאורך כל התקופה המתוגרת איתה אנו חווים, תלמידינו **"נעימים"** בין החדר ממשי שלהם, החדר הזום, החדר הכיתה בבית הספר וחזר חלילה. בטור קר, הם מתבקשים לשומר על ריחוק פיסי שלעתים בא לידי ביטוי גם בריחוק חברתי. במצב זה הרשות מהווה עוגן ומאפשרת חיבור לחברים, לכיתנה, למורים ולמידה מרוחק ("רחוק הוא הקרוב החדש").

במסגרת השבוע הלאומי, המתקיים השנה בסימן **"מתחברים על בטוח"**, נועד את התלמידים לשמר יחסים חברותיים מיטביים ומשמעותיים גם באמצעות הרשת מרוחק. לצד זאת, ננחה אותם כיצד **להתנהל בראשת אופן מוגן, בטוח, ורגעם כלפי עצם וככלפי** אחרים.

במהלך שיעור זה התלמידים הצעירים יכירו את האפשרויות המגוונות שగלומוות בראשת ואת הפעולות שהיא מזמנת בעבורם.

لتשומת לב המורה: ניתן להעביר שיעור זה הן פנים אל פנים והן בלמידה מרוחקת.

מטרות השיעור

1. התלמידים יכירו את האפשרויות המגוונות שగלומות בראשת, בדגש על הפעילויות החברתיות שהיא מזמנת להם.
2. התלמידים יזהו אילו רגשות עולים בהם בזמן השימוש בראשת.

הידעתם? שקייף שנייתן לוותר עליו באוכ' מש"ה, אוטיזם, מוניינאים קוגניטיבית

1. יש ילדים שכבר מגיל 6 משתמשים בטלפון חכם. הגיל הממוצע לקבלת מכשיר זה הוא 10.
2. זמן המסך של ילדים בגילים 9-6 עומד על 2.7 שעות ביום בממוצע.
3. 71% מהילדים בגילים 9-6 צופים בклиיפים ביוטיוב/סרטים/סדרות; 4% מהם אף גולשים בפינייסבוק.
4. 55% מהילדים (גילים 12-8) מעלים סרטוניים/סטורי/שידור ליב ביוטיוב פעמי שבוע.

- הנ吐נים מיודדים למורה המעביר/ה את השיעור.
- הנ吐נים לקוחים מתחזק "החיים הדיגיטליים" – דז"ח האינטרנט של בזק לשנת 2018 + 2019.

מה נלמד בפגשים בהם נפגש?

המורה תציג לתלמידים את הנושאים העיקריים עליהם ישוחחו ביחד בשיעור.

מפגש ראשון

מה נלמד היום?

נלמד אילו
מכשירים אנחנו
מכירים ומה
 אנחנו יודעים
 לעשות איתם?

המורה תציג לתלמידים את הנושאים העיקריים עליהם ישוחחו ביחד בשיעור.

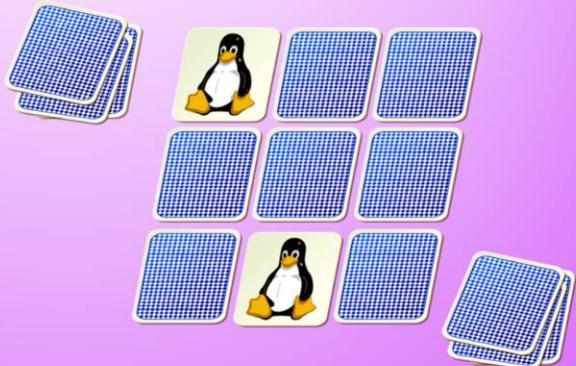
כשסבא וסבתא היו ילדים: פעילות מעוררת עניין המורה תציג תמונה של סבא וסבתא ותאמר לתלמידים: "התבוננו בתמונה ונסו לדמיין את חייהם של סבא וסבתא כשהיו בגילכם" (אפשר לעצום עניינים):

איך החיים שלהם נראהו? מה מהתמונות שייר לתקופתם?
האם הם היו שונים מהחברים שלכם? אם כן, במה?
היום קיימים מכשירים והמצאות שלא היו קיימים בתקופה שסבא וסבתא שלכם היו צעירים.
הראו לי אותן בתמונות. כיצד מכשירים אלו שקיימים היום עוזרים לכם ביוםיום? (מומלץ לשאול את התלמידים אילו מכשירים והמצאות הם מכירים ובמידת הצורך להסביר ולתת דוגמאות להמחשה - טלוויזיה, טלפון, שואב אבק, מכונית, תנור, מכונות כביסה).
איך מרגאים ילדים בגילם שיכולים לעזור במכשירים והמצאות כמו טלפון נייד, מחשב, רשת אינטרנט?
איך הטלפון, משחקי המחשב ורשת האינטרנט משפיעים על הזמן שלכם עם החברים?

"קלפים של אלופים!"

מומלץ לעבוד עם כרטיסיות מודפסות

בזאו נשחק ביחד בקלפים של אלופים!

"**קלפים של אלופים**": משחק קלפים דיגיטלי מעורר (אפשרות ראשונה לפתיחת השיעור).

המורה תציג לתלמידים באופן איקרי קלפים שונים אשר כוללים שאלות או דוחות שימוש בהם עושים ברשת (יש להזכיר על הקישור לשחקופית על מנת להגיע למשחק). כל תלמיד שמסכימם/מתחרב לשאלה שבקלף, מרימים ידו כלפי מעלה. מומלץ שהמורה תאפשר למי שהרבים יד למספר מעט או דוחות הפעולות (למשל, למספר לאיזו מזיקה הוא אוהב להאזין בנוי).

דיון כתתי:

1. מה למדתם על עצמכם מהפעולות?
2. מה למדתם על היכולת שלנו מהפעולות?

סיכום שיעור

סיכום השיעור בסבב.

בקשה מכל אחד מהתלמידים לשתף בדבר אחד חדש שלמד
היום

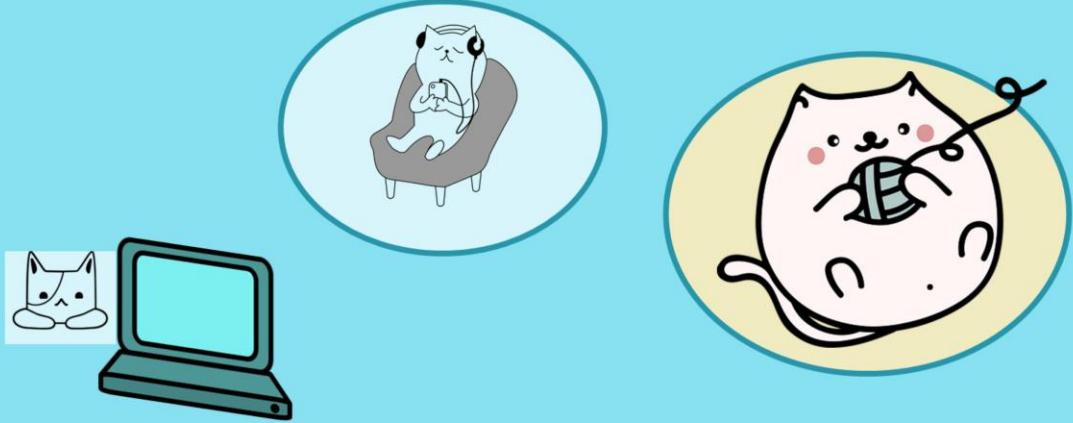
מפגש שני

מה נלמד היום?

נלמד מה אפשר
לעשות עם
המחשב ובעזרת
הרשת.

המורה תציג לתלמידים את הנושאים העיקריים עליהם ישוחחו ביחד בשיעור.

המְסֻעַ שֶׁלְיִ בָּרְשָׂת - סְפֹרוֹ שֶׁלְ תּוֹלִי

שלב ראשון:

המורה תקרא את הסיפור "המסע שלי ברשות-סיפורו של תולי" אודוט אפשרויות שימוש מגוונות ברשות.

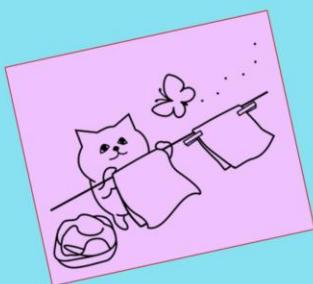
שלב שני:

בתום הקריאה הסיפור, יתקיים דיון כיצד בו יעלו היבטים שונים- רגשיים, ערכיים, חברתיים.

בסיום הדיון התלמידים ישתתפו מה למדوا מהמסע של תולי ברשות.

נעימים מאוד, אני תולי החתול! אני
אהוב מאוד לטיל, לשנות חלב
ולשחק עם פרחים.

יש לי חברים חתולים וגם חברים
אחרים!

רוצים לפגש אותם?

הנה כמה מהחברים שלי!

היום אספר לכם על הדבר הכי ממשנה,
אבל גם הכי מעניין וمفלא שקרה לי!
אספר לכם על המסע שלי בראשתי!

הכל התחיל ביום ההולדת של גיא, החבר הכי טוב שלו!

גיא קיבל מתנה חדשה במחשב!

מה זהים מהי המתנה?

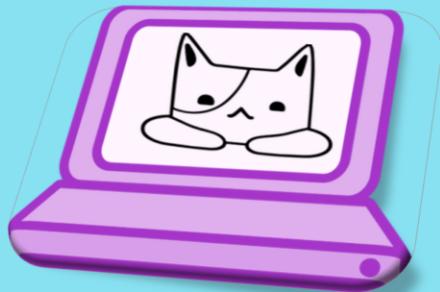
אזרקתם - מחשב!

כל היום גיא היה עסוק במתנה חדשה שלו.

אני לא הבנתי - מה כל כה מעניין במתנה הממשה זו?

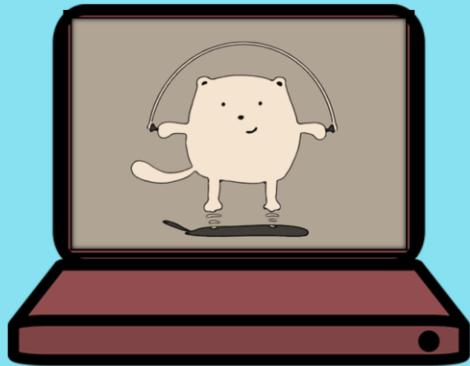
היהתי חביב לך בינו מה כל כב מענין
במחשב.

לכון, בזמן שגיא ישן, התקורבתי את אט,
בשקט בשקט, למחשב.

בטעות, דרכתי על כל מיני מקשים
במקלדת, שמעתיך צללים מסוימים, ולפניהם
שהבנתי מה קורה - מצאתי את עצמי
בתוך מסך המחשב!

בר התחילה המסע המפלא שלי בראשת! מהי רשות האינטרנט?

רשות האינטרנט, הנקראת בעברית "מִרְשָׁתָה" היא רשות תקשורת שמחברת בין מחשבים רבים, ובכך מאפשרת לאנשים לתקשר מייד, לשתוף במידע, לראות תמונות וסרטים ולקשר בין אנשים שונים.

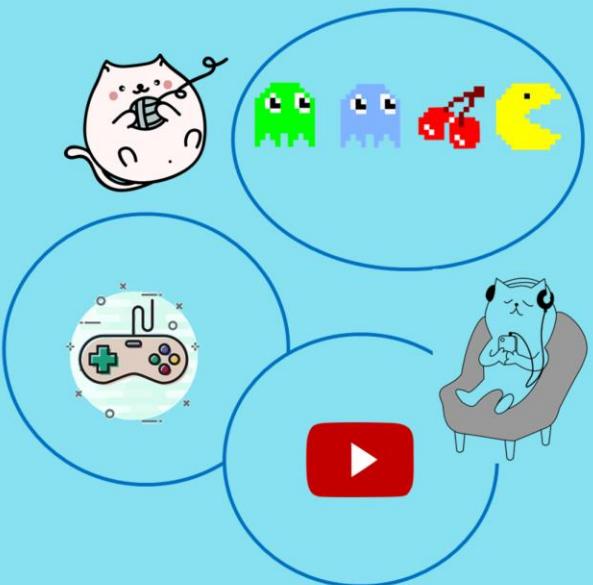
התקנה הראשוֹנה במשמעותו
ברשותה הייתה "מנוע החפשׂ"
אליתי שאני יכול לכתב כל
מליה שמשמעותו אוטי
ובלחיצת פטotor לקל מידע,
תמונה או סרטונים
שקשורים למלה שכתבתי!

למשל, הקשתתי את המלה
"ישראל" ומיד קיבלתי
תמונה של דגל ישראל
סרטון על ארץ ישראל
ועוד ברגען מידע.

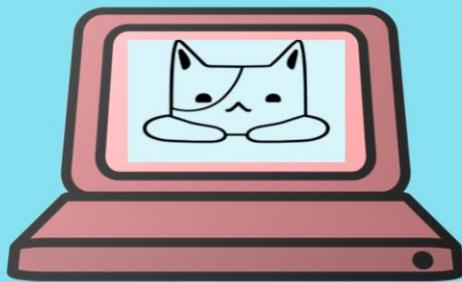

גַּלְיתִי גַּם נְשָׁבֶרֶת אֲפֵשָׁר
לְהַאֲזִין לְמַחְקָה וְלַצְפֹּת
בְּסִדרוֹת. אֲפָלוּ לְשַׁחַק
בְּמִשְׁחָקִים לִבְדֵּק או עִם
חֶבְרִים.

ברשות אָפָּשׁר גַּם לְלִמּוֹד -
עֲבָרִית וְחַשְׁבּוֹן אוֹ כֵּל
תְּחֻום אַחֲר שְׂמָעִין
אוֹתָנוֹ. לְפָעָמִים מְעָנִין
לְגַלְשׁ בְּרִישָׁת וּלְפָעָמִים
מְשֻׁעָמִם בָּה.

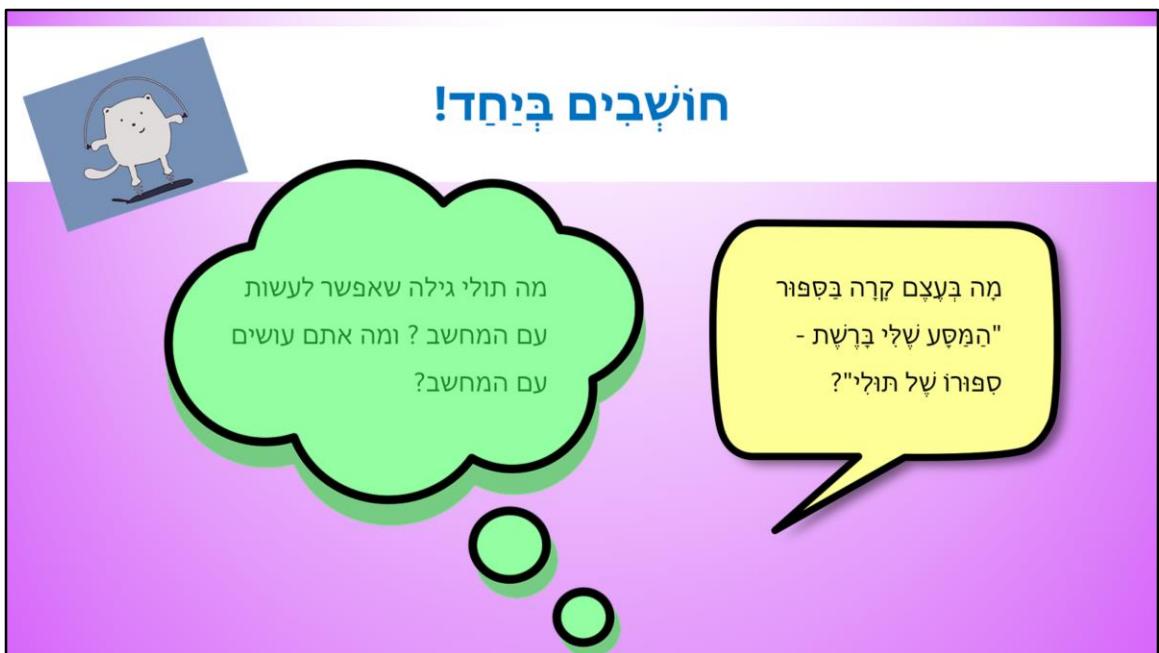
ואפשר **אפלו** לשמר על קשר עם חברים ובני משפחחה שגרים רחוק ולא נתן להפגש אתכם פנים מול פנים. הרשות עוזרת לנו
כשאנו מתגעגים...

לפתחו, שמעתי את קולו של גיא שואל:
"תולי, איפה אתה? מה אתה עושה?"

זה היה הרגע בו המסע שלו בראשת הסתומים, ובאותה דרף משנה בה נכנסתי לרשת, וכך גם יצאתי ממנה חזרה לחדר.

חושבים ביחד!

מה תولي גילה שאפשר לעשות
עם המחשב ? ומה אתם עושים
עם המחשב?

מה בעצם קרה בספר
"המסע שלי בראשת -
ספרוא של תולי"?

דיון כיתתי:

המורה תקיים שיח עם תלמידי הכיתה בהתאם לשאלות המנוחות המופיעות בשקופית.

- ספרו במילים לכם את הספר "המסע שלי בראשת – ספרוא של תולי".
- בתחילת הספר תולי אומר על המחשב החדש של גיא **ש"א אי אפשר לטיל אליו, לשחק אותו וללמוד אליו**. מה דעתכם על אמרה זו?

סיכום שיעור

סיכום השיעור בסבב.

בקשה מכל אחד מהתלמידים לשתף בדבר אחד שהוא אוהב
לעשות עם הרשת, יהיה או לא יהיה בסיפור על תולי

מפגש שלישי

מה נלמד היום?

נזהה אילו
ריגשות בעליים בנו
כשאנו חוננו גולשיים
ברשות.

המורה תציג לתלמידים את הנושאים העיקריים עליהם ישוחחו ביחד בשיעור.

חושבים ביחיד!

איך אתם
מרגשימים
כשאתם
גולשים
ברשות?

אילו פעילויות אתם
נוהגים לעשות
ברשות?

כיצד לדעתכם הרגש
תولي במסע ברשות?

דיון כיתתי:

המורה תקיים שיח עם תלמידי הכיתה בהתאם לשאלות המנוחות המופיעות בשקופית. ניתן להעזר בכרטיסיות רגש בהתאם לאוכלוסייה לה מעבר המפגש.

- כיצד לדעתכם הרגש תولي במסע ברשות?
- אילו פעילויות אתם נוהגים לעשות ברשות?
- איך אתם מרגשימים כשאתם גולשים ברשות?

בסיום הדיון:

התלמידים ישתף מה למדوا מ壽ורו של תولي על רשות האינטרנט והאפשרויות שהיא מזמנת עבורנו.

אז איך זה גלש ברשות?

חשיבות לשים לב ולא
להיות זנון רב מול
מסכים שונים.

לפעמים מעתין, ברי ומצחיק
לנו ברשות ולפעמים מושעם,
מעלייב ואפלו מפחיד...

בעזרת הרשות אפשר ללמוד,
לשחק, ליצר, להאזין לשירים,
לשמר על קשר עם התקשורת
וגם לחברים.

מסרים לדיוון: בסיום הדיוון ולאחר שהתלמידים ישתפו מה Learned מסיפורו של תולי על רשות האינטרנט והאפשרויות שהיא אפשרות לנו, מומלץ לחזק את המסרם שבشكופית.

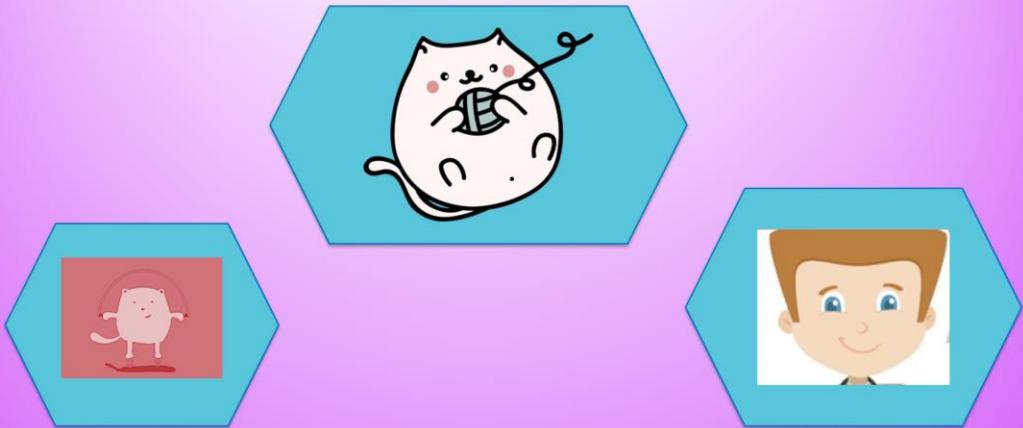
אֲז אֵיך זֶה לְגַלְשׁ בָּרְשָׂת?

חשיבות לשתף את המבוגרים
בקברים מבלבלים או לא
נעימים שאנו רואים
וקוראים ברשות.

כדי להשתתף בפעילויות
נוספות בבית ומחוץ לו
(משחק קפסה, ציור, ספורה,
חוגים), ובפגישות עם חברים
ומשפחה.

מסרים לדין: בסיום הדיון ולאחר שהתלמידים ישתפו מה Learned מסיפורו של תולי על רשות האינטרנט והאפשרויות שהיא מזמנת עבורנו, מומלץ לחזק את המסרם שבشكופית.

ציירו או כתבו המשך לסיפור

סיום השיעור: פעולות לתרגול התנהגותי

המורה תבקש מהתלמידים לצייר או לכתוב המשך לסיפורו של תולי.
התלמידים יכולים להתייחס להמשך המסע של תולי בראשת ואף להמליץ לו באילו מקומות מעניינים
ברשות כדי לו לבקר בהמשך המסע.
בסיום הציור והכתיבה, המורה תזמין את התלמידים להציג את התוצרדים.
למורה: מומלץ להכין בכיתה קיר בשם "תולי ורשות", לתלות את התוצרדים ולעוזד את
התלמידים לשתף בונגעה לחוויות שלהם בראשת.

סיכום שיעור

סיכום השיעור בסבב.

בקשה מכל אחד מהתלמידים לשתף ברגש שעלה לו בו במהלך המפגש. אין הוא מרגיש כשהוא עושה שימוש ברשות. ניתן לעורר את הסיכון באמצעות כרטיסיות רגש מתוכן התלמידים בוחרים.